

[Jensen (Aale).]

Maa jeg endelig sige til det ærede Medlem, at naar han med saa stor Styrke fremhævede, at ingen havde følt det fælles Ansvar saa stærkt som Landbruget, forekommer det mig dog, at der har været Begivenheder — Begivenheder, vi har drøftet her i det høje Ting —, som har vist, at man ikke altid tog saa højtideligt paa dette Ansvar; jeg synes, der har været Steder, hvor man skulde have vist sin Følelse af solidarisk Ansvar noget stærkere, end man gjorde. Men det skal ikke være til Forkløjnelse af Forslaget om Driftslaane foreninger.

Jeg for mit Vedkommende tror, at den ærede Ordfører for det radikale Venstre har Ret i, at det vil have sine Vanskeligheder at faa disse solidariske Laane foreninger oprettet, fordi man under den nuværende økonomiske Situation er noget bange for det solidariske Ansvar. Men Vanskeligheder er jo kun til for at overvindes. Jeg husker, at da vi havde de landøkonomiske Forskudsforeninger, var jeg selv med til at stifte en saadan Forskudsforening, hvor det ogsaa var ret vanskeligt at faa Garantien tegnet; men vi fik den jo tegnet alligevel, og vi hjalp hinanden over det, og for vor Forenings Vedkommende blev der i hvert Fald intet Tab, og saa vidt mig bekendt blev der heller ikke noget Tab for Staten den Gang. Der var jo ikke Tale om saa store Beløb; man regnede med mindre Beløb end nu, men i Forhold til Pristallet var det alligevel ikke saa ganske lille. Jeg tror, det i nogen Maade vil lykkes, og vil det ikke lykkes, vil man ikke i det større Landbrug noget i Lighed med, hvad de mindre Landbrugere har udrettet, ja, saa er der selvfølgelig ikke noget at gøre, saa kan Loven ikke udnyttes. Men jeg vil dog tro, at det vil ske i mange Tilfælde, da der ikke er sat særlig bestemte Grænser for disse Laane foreninger; der er blot fastsat det Antal, man skal være, og det Areal eller den Jordskyld, der skal repræsenteres; udover dette er der ingen særlige Grænser.

Maa jeg sige til den ærede Ordfører for det konservative Folkeparti (Frøkjær), at han er paa Vildspor, naar han siger, at det ikke er Prioritetsgælden, der er vokset, men det er særlig den løse Gæld. Ganske vist skal det indrømmes, at den løse Gæld ogsaa er vokset betydeligt, men det er dog den faste Gæld, Prioritetsgælden, der er vokset i saa uhyggelig en Grad, som det ærede Medlem kan se ved at læse

Betænkningen fra Folketinget. Og det er ganske naturligt, at Prioritetsgælden er vokset netop i Kraft af de Tal, det ærede Medlem nævnte: hvorledes man kunde faa 4 000 Kr. for en Hest, 1 000 Kr. for en Stud, og Gud ved, hvad man kunde faa for en Ko, den kunde man vist ogsaa faa 1 000 Kr. for, og man var lige ved at faa lige saa meget for en Spødekalkv, som man i sin Tid kunde købe en Ko for. Alt dette bevirkede selvfølgelig, at Ejendomspriserne steg, og naar Ejendomspriserne stiger, stiger selvfølgelig ogsaa Prioritetsgælden, og det er denne Stigning, vi har at slaas med endnu den Dag i Dag. Der kunde godt anføres Eksempler herpaa, men det er vel ikke nødvendigt; det vilde vel kun være at forlænge Debatten, og det skal jeg ikke give Anledning til. Men jeg skal sige til det ærede Medlem, at Akkordordningen her udmærket godt kan komme til at virke ogsaa paa Prioritetsgælden; ellers vil den ikke komme til at virke, saaledes som jeg for mit Vedkommende venter.

Jeg takker Ministeren for de Oplysninger, jeg fik. At Pengeinstitutterne skal betale den Rente, som Staten selv betaler af Gælden, er jo meget prisværdigt; der er altsaa ikke nogen Overrente; der er heller ingen Rentelettelse, og man kan vel heller ikke med rimelig Grund forlange, at der skulde betales en lavere Rente.

Den højtærede Minister misforstod mit Spørgsmaal, om man baade kunde være Medlem af en Driftslaane forening og faa Laan efter Loven om Akkordordningen, idet Ministeren svarede, at der ikke var noget til Hinder for, at man kunde være Medlem af to Driftslaane foreninger. Jeg vil imidlertid, hvis ikke Ministeren gør Indvendinger, betragte hans Svar som bejaende, altsaa at man godt kan faa Penge til en Akkordordning og samtidig være Medlem af en Driftslaane forening.

Saa var der Spørgsmaalet om, at Staten i særlig Grad skulde beskæftige sig med Statshusmændene. Jeg vil give Ministeren Ret i mange af de Ting, som han fremdrog; jeg vil give Ministeren Ret i, at der et ofret mange Penge paa Etablering af Statshusmandsbrug, men til Trods derfor sidder alligevel de, der er kommet til under den rigtige Højkonjunktur, i Øjeblikket saa haardt i det, at mangan en dygtig Mand ikke kan klare sig. Og her er det Staten, som er Kreditor, og derfor har Lovgivningsmagten, mener jeg for mit Vedkommende, en vis særlig Forpligtelse til at